

UCHWAŁA XLI/145/09

Rady Gminy Rzecznów

z dnia 8 grudnia 2009 r.

w sprawie:

przyjęcia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Na podstawie art.17 ust.1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008r. Nr 115 poz.728 z późn. zm) Rada Gminy w Rzecznowie uchwala co następuje:

§ 1.

Uchwala się „gminny system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną”, w brzmieniu zawartym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy w Rzecznowie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Rzecznów
Leszek Sylwester Frzymiec

GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

I. Wstęp

Najstarszą i najpowszechniejszą formą życia społecznego jest rodzina, o której stanowić będzie niniejszy dokument. Dzięki istniejącym w niej złożonym relacjom i wypełnianych przez jej członków funkcjom stanowi podstawę istnienia społeczeństwa.

Prawidłowe funkcjonowanie rodziny polega na zaspokajaniu potrzeb bytowych, wychowawczych, psychicznych, emocjonalnych oraz społecznych wobec społeczeństwa oraz swoich członków. Do najważniejszych funkcji, jakie spełnia rodzina zalicza się funkcję prokreacyjną, ekonomiczną, kulturalną, emocjonalną i opiekuńczo-wychowawczą.

Instytucja rodziny w okresie zmian ustrojowych i reform gospodarczych przekształciła się i zmuszona była dostosować się do zmieniającej rzeczywistości. Wiele rodzin ucierpiało w tym okresie przede wszystkim ekonomicznie, co w konsekwencji znacznie obniżyło poziom zaspokajania potrzeb jej członków i zachwiało jej prawidłowe funkcjonowanie.

„Zdrowa” rodzina spełnia kilka podstawowych zasad: w miarę możliwości zaspokaja potrzeby swoich członków, rozwija się, daje poczucie bezpieczeństwa, opiera się na wzajemnym zaufaniu, szczerości, jest otwarta i obowiązują w niej określone normy. Rodzina, w której pojawia się jakiś problem mniej lub bardziej cierpi na swoim funkcjonowaniu w zależności od tego, z jakiego rodzaju problemem się boryka - mogą to być: zaburzone relacje między członkami rodziny, rozwód, choroba, śmierć czy też brak pełnej rodziny. Współczesna rodzina najczęściej jednak odczuwa pogorszenie położenia ekonomicznego w sytuacji bezrobocia, niskich płac, wzrost kosztów utrzymania i kształcenia. Rodzina przestaje prawidłowo funkcjonować także w przypadku, gdy pojawiają się sytuacje patologiczne takie jak: uzależnienie od alkoholu czy innych środków odurzających, przemoc stosowana najczęściej do najsłabszych członków rodziny, przestępstwa.

Rodzina jest miejscem, gdzie jednostka dorasta, dojrzewa i kształtuje się do momentu, kiedy jest gotowa do samodzielnego życia. Jej zadaniem jest przekazanie następnym pokoleniom dorobku kulturowego społeczeństwa, dostarczanie wzorców i modeli osobowych, autorytetów, zachowań w codziennym życiu. Rodzice, często nieświadomie dokonują socjalizacji dziecka przekazując określony system wartości i norm społecznych, według których sami żyją. Uczą funkcjonowania w grupie, przyjmowania zadań i obowiązków, pełnienia ról społecznych. Od rodziny zależy przyszła integracja ze społeczeństwem ich członków.

Z uwagi na doniosłość i wagę, jaką pełni rodzina w kształtowaniu przyszłych członków społeczeństwa, należy przede wszystkim wspierać ją w taki sposób, aby prawidłowo realizowała wszystkie swoje funkcje.

Jednym z głównych celów, jakie zakłada pomoc społeczna jest pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Według danych z końca 2008 roku gmina Rzecznów liczyła 4 816 mieszkańców, z których objętych pomocą społeczną było 172 rodziny. Z powodu bezrobocia 56 rodzin, niepełnosprawności 44, długotrwałej choroby - 65, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 32, wielodzietności - 22. Pomocą społeczną objęto 18 rodzin niepełnych. Dane te pokazują, jakiego rodzaju dysfunkcje są najczęstszym powodem udzielania pomocy.

Rodzina powinna mieć zapewnione wszechstronne wsparcie instytucjonalne w taki sposób, aby stworzyła odpowiednie warunki do kształtowania i socjalizacji jednostki, a następnie zdołała je na tyle umocnić, aby stały się trwałe.

W tym celu zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r. (Dz. U. Nr 115 poz. 728 z późn.zm) opracowany został niniejszy Gminny System Profilaktyki i Opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Rzecznów, jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym.

II. Cel strategiczny gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Zapewnienie wsparcia w zakresie pomocy społecznej dziecku i rodzinie w Gminie Rzecznów.

III. Główne założenia systemu:

- Poprawa jakości życia rodzin
- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego dziecku i rodzinie
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w rodzinach
- Podniesienie kwalifikacji kadry pracującej z rodziną
- Promowanie zdrowego stylu życia
- Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych,
- Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, demoralizacją i przestępczością.

• IV. Cele operacyjne oraz planowane działania:

1. Wzmacnianie potencjału rodziny

- Wzmocnienie zasobów rodziny poprzez pracę socjalną
- Diagnozowanie i monitorowanie warunków jakości życia rodzin
- Wsparcie rodzin wielopokoleniowych z osobami starszymi
- Ułatwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz socjalnego

- Wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną, pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych
- Pobudzenie aktywności własnej rodziny
- Organizowanie wsparcia grupowego dla członków rodzin dysfunkcyjnych
- Zawieranie kontraktów socjalnych z rodzinami oraz z osobami dysfunkcyjnymi
- Nawiązanie współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz rodziny
- Podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej z osobami z rodzin dysfunkcyjnych

2. Wspieranie rodzin w funkcji opiekuńczo-wychowawczej

- Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez intensywną pracę socjalną.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki oraz przybory szkolne.
- Zapewnienie wypoczynku dzieciom i młodzieży w czasie ferii letnich i zimowych
- Wsparcie rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.
- Pomoc realizowana dzięki świadczeniom rodzinnym.
- Współpraca pracowników socjalnych ze szkołami - pedagogami, psychologami, wychowawcami, policją, kuratorami.
- Nawiązanie współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz dziecka i rodziny.
- Podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej z rodzinami.

3. Podnoszenie standardu i jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem.

- Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Diagnostowanie i monitorowanie warunków jakości życia rodzin.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki oraz przybory szkolne.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z rodzin zagrożonych ubóstwem.
- Ułatwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz socjalnego.
- Pomoc realizowana dzięki świadczeniom rodzinnym.

- Wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną, pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych.
- Nawiązanie współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz dziecka i rodziny.
- Pośrednictwo w znalezieniu zatrudnienia osobom z rodzin zagrożonych ubóstwem.
- Podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej z osobami z rodzin zagrożonych ubóstwem.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w rodzinach.

- Wsparcie rodzin borykającym się z problemem niepełnosprawności oraz długotrwałą chorobą.
- Wsparcie rodzin wielopokoleniowych z osobami starszymi.
- Wsparcie rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z rodzin wykluczonych społecznie.
- Ułatwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz socjalnego
- Wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną, pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych
- Pośrednictwo w znalezieniu zatrudnienia członkom rodzin wykluczonych społecznie
- Nawiązanie współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc osobom wykluczonym społecznie
- Pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację projektów aktywizujących oraz ułatwiających odnalezienie się na rynku pracy bezrobotnym członkom rodzin
- Zawieranie kontraktów socjalnych z rodzinami oraz osobami dysfunkcyjnymi.
- Podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej z osobami z rodzin dysfunkcyjnych
- Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży,
- Tworzenie infrastruktury instytucjonalno-organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie,
- Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, wykołejenia i przestępczości młodego pokolenia.

5. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

- Umacnianie rodziców w pełnionych przez nich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez intensywną pracę socjalną.

- Diagnozowanie i monitorowanie warunków jakości życia rodzin oraz dzieci i młodzieży,
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki oraz przybory szkolne,
- Pomoc realizowana dzięki świadczeniom rodzinnym,
- Współpraca pracowników socjalnych ze szkołami- pedagogami, psychologami, wychowawcami, policją, kuratorami,
- Nawiązanie współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc dzieciom i młodzieży.

V. Realizacja i monitorowanie programu

Za realizację programu pod względem merytorycznym odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczniewie, który nadzorował będzie pracę komórek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań.

Źródłem finansowania zaplanowanych zadań w ramach programu będą środki budżetowe uchwalone w budżecie gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, rządowych i programów osłonowych.

Ewaluacja prowadzona będzie na podstawie oceny własnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczniewie, analizy danych statystycznych, analizy dokumentów oraz bieżącego i systematycznego ulepszania podejmowanych działań.

VI. Wskaźniki.

- Liczba rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą społeczną
- Liczba rodzin, z którymi zawarte zostały kontrakty socjalne
- Liczba rodzin wychodzących z trudnej sytuacji
- Liczba osób objętych wsparciem grupowym
- Liczba osób zaktywizowanych w ramach projektów
- Liczba osób pracujących z rodziną uczestniczących w szkoleniach podnoszących kwalifikacje
- Liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Rzeczniew
Leszek Sylwester Feryniec